

MÃY LỜI ĐẦU NĂM

1989.

Chúng ta đã bước sang năm thứ ba thực hiện nghị quyết Đại hội Đảng toàn quốc lần thứ 6. Đây cũng là năm có ý nghĩa quyết định đối với việc thực hiện 3 chương trình kinh tế lớn trong kế hoạch 1986 — 1990 và chuẩn bị cho kế hoạch 1991 — 1995.

Trong năm 1989 hoạt động khoa học và kỹ thuật sẽ hướng vào những nội dung chủ yếu sau đây:

Ứng dụng các kết quả nghiên cứu vào sản xuất. Hàng trăm đề tài thuộc các chương trình Nhà nước, chưa kể các đề tài cấp ngành, sẽ kết thúc. Các kết quả nghiên cứu cần được thử nghiệm, đánh giá, làm cơ sở cho việc xây dựng những đề án áp dụng rộng rãi trong kế hoạch 1991 — 1995.

Triển khai đồng bộ các hoạt động về tiêu chuẩn — đo lường — chất lượng, sở hữu công nghiệp, thông tin khoa học và kỹ thuật.

Nghiên cứu dự báo và xây dựng chiến lược phát triển khoa học và kỹ thuật.

Tiếp tục cải tiến công tác quản lý khoa học và kỹ thuật. Thực hiện những chế độ, chính sách, những cơ chế quản lý khoa học và kỹ thuật đã được ban hành và rút ra những bài học cần thiết.

Sắp xếp lại hệ thống các viện nghiên cứu cho hợp lý và chuyển dần từ cách cấp phát kinh phí một cách bao cấp theo biên chế sang cách cấp kinh phí theo nhiệm vụ khoa học, thông qua việc ký kết hợp đồng. Bắt đầu sử dụng phương pháp tuyển chọn đề giao nhiệm vụ nghiên cứu, trước hết đối với các đề tài trọng điểm, mới đề xuất.

Tổ chức việc đánh giá trình độ kỹ thuật trong sản xuất, bắt đầu đi từ thí điểm, để nắm rõ được thực trạng trình độ kỹ thuật, từ đó có cơ sở đề ra những nhiệm vụ nghiên cứu khoa học, cũng như đề xác định phương hướng và biện pháp nâng cao trình độ kỹ thuật trong sản xuất.

Đề thực hiện việc đổi mới, phù hợp với nhiệm vụ và đặc điểm của mình, tiếp thu những ý kiến đóng góp của bạn đọc. Tạp chí hoạt động khoa học sẽ cố gắng cải tiến cả về nội dung và hình thức.

Các vấn đề về quản lý khoa học và kỹ thuật cần được chú ý nhiều hơn. Nhà nước đã ban hành khá nhiều, tuy chưa đủ, những văn bản về chính sách cơ chế quản lý khoa học và kỹ thuật để từng bước gắn chặt khoa học với sản xuất, làm cho khoa học dần dần trở thành động lực phát triển kinh tế — xã hội. Trong việc thực hiện những văn bản đó, chúng ta đã thu được những kết quả bước đầu. Nhiều cơ sở có những kinh nghiệm tốt, đồng thời cũng còn gặp không ít mắc mứu hoặc phát hiện những chỗ chưa hợp lý. Các điều đó cần được phản ánh trên Tạp chí, cần được

thảo luận để tìm ra cách thức tốt hơn nữa, nhằm thúc đẩy sự phát triển và phát huy tác dụng của khoa học và kỹ thuật.

Hiện nay, hầu hết các bộ, tổng cục đều có tạp chí của mình và đăng các bài về những vấn đề khoa học và kỹ thuật cụ thể. Để hạn chế sự trùng lặp không cần thiết, Tạp chí hoạt động khoa học sẽ tập trung chủ yếu vào các kết quả nghiên cứu của các chương trình trọng điểm, các đề án lớn, các tiến bộ kỹ thuật quan trọng hoặc những vấn đề có tính liên ngành. Tạp chí cũng rất hoan nghênh những bài nêu lên tình hình áp dụng các tiến bộ kỹ thuật vào sản xuất, kể cả những khía cạnh thành công, cũng như những vướng mắc và tồn tại.

Một lĩnh vực quan trọng khác cũng cần được đề cập tới, đó là những vấn đề liên quan tới sự phát triển nói chung của khoa học và kỹ thuật, như về tiềm lực khoa học và kỹ thuật, dự báo và xây dựng chiến lược phát triển khoa học và kỹ thuật, hợp tác quốc tế v.v.

Để cho những nội dung trên được nêu lên một cách sinh động và phản ánh được nhiều hơn nữa trí tuệ của giới khoa học, sản xuất và quản lý, Tạp chí sẽ tăng cường việc thảo luận, thông qua các hình thức, như: trao đổi ý kiến trên tạp chí, hội thảo do tạp chí phối hợp tổ chức với một số cơ quan có liên quan, thăm dò ý kiến v.v. Tất nhiên do khuôn khổ có hạn, Tạp chí sẽ căn cứ vào tình hình thực tế để lựa chọn chủ đề và trọng tâm thảo luận thích hợp.

Trong năm 1989, ngoài những mục thường lệ, Tạp chí cũng sẽ dần dần mở thêm một số mục mới: trả lời bạn đọc, giới thiệu các cơ quan khoa học, giới thiệu kinh nghiệm nước ngoài, và sẽ tăng cường công tác thông tin khoa học và kỹ thuật, phù hợp với tính chất của Tạp chí.

Sức sống của Tạp chí phải bắt nguồn từ sự gần gũi của nó với đông đảo bạn đọc, tác giả và cộng tác viên. Cần có nhiều người viết, và càng cần có nhiều người đọc. Ngoài những bài mà các tác giả viết về những vấn đề do Tạp chí đề nghị, phần rất quan trọng là phải có nhiều bài do các tác giả xa gần, trong nước và ngoài nước chủ động viết và gửi cho Tạp chí, nhất là theo những nội dung nêu trên, và những bài tham gia thảo luận theo chủ đề hoặc phê bình và góp ý kiến cho Tạp chí để giúp Tạp chí cải tiến về mọi mặt.

Năm 1989 là năm tiếp tục đổi mới.

Cả nước đang đổi mới, Giới khoa học và kỹ thuật cũng đang chuyển mình để đổi mới. Trong

(Xem tiếp trang 10)

thuật. Các bộ, tổng cục sẽ cố gắng huy động các nguồn vật tư kỹ thuật khác để hỗ trợ cho các chương trình và đề tài nghiên cứu cũng như các hoạt động khoa học kỹ thuật khác của ngành mình triển khai được thuận lợi.

c) Về xây dựng cơ bản các cơ quan nghiên cứu - triển khai:

Trong kế hoạch khoa học và kỹ thuật năm 1989, chủ trương không khởi công xây dựng công trình mới. Vốn đầu tư xây dựng cơ bản sẽ tập trung cho các cơ sở nghiên cứu thuộc các hướng khoa học kỹ thuật ưu tiên, các công trình tiếp nhận viện trợ PNUD, các công trình đã gần hoàn thành những thời gian thực hiện đã quá dài.

4. Quản lý thực hiện.

Nhằm đổi mới một bước cơ chế quản lý các hoạt động khoa học và kỹ thuật trong kế hoạch năm 1989, Ủy ban khoa học và kỹ thuật Nhà nước chủ trương:

— Cùng với việc lựa chọn các chương trình trọng điểm, các đề tài trọng điểm nghiên cứu khoa học kỹ thuật cấp Nhà nước, sẽ tiến hành phân cấp quản lý các chương trình và đề tài cấp Nhà nước. Ủy ban khoa học và kỹ thuật Nhà nước sẽ quản lý trực tiếp các chương trình trọng điểm, đề tài trọng điểm và các đề tài SEV. Các chương trình và đề tài cấp Nhà nước khác sẽ chuyển cho các bộ, tổng cục quản lý.

— Ủy ban khoa học và kỹ thuật Nhà nước sẽ tiến hành ký kết hợp đồng trách nhiệm với thủ trưởng cơ quan chủ trì và chủ nhiệm các chương trình trọng điểm, đề tài trọng điểm và đề tài SEV. Sẽ cố gắng tạo những điều kiện cần thiết để tiến hành thực hiện cơ chế hợp đồng trách nhiệm. Tùy theo điều kiện cụ thể, có thể thực hiện cơ chế khoán thực hiện đề tài.

— Các chương trình, đề tài cấp Nhà nước chuyển về các bộ, tổng cục quản lý cũng cần thực hiện cơ chế hợp đồng trách nhiệm giữa bộ tổng cục với thủ trưởng cơ quan chủ trì và chủ nhiệm chương trình, chủ nhiệm đề tài. Cũng có thể thực hiện cơ chế khoán thực hiện đề tài.

Ủy ban khoa học và kỹ thuật Nhà nước sẽ tổ chức hướng dẫn việc thực hiện cơ chế hợp đồng trách nhiệm trong hoạt động khoa học và kỹ thuật. Các cơ quan có liên quan cần chuẩn bị lực lượng và nghiệp vụ cần thiết để thực hiện cơ chế mới này.

Để có thể thực hiện thuận lợi và có kết quả cơ chế hợp đồng trách nhiệm hoặc cơ chế khoán thực hiện đề tài, Ủy ban khoa học và kỹ thuật Nhà nước sẽ đề nghị Nhà nước và các cơ quan quản lý Nhà nước hữu quan có những thay đổi hoặc ban hành những chế độ, quy định cần thiết

trong cơ chế cung cấp tài chính, cung ứng vật tư, chỗ hoạt động khoa học và kỹ thuật.

Để thực hiện tốt kế hoạch khoa học và kỹ thuật năm 1989 với tinh thần đổi mới nói trên, chắc chắn phải có nhiều nỗ lực từ khâu chuẩn bị đến tổ chức thực hiện. Đồng thời cần có sự đổi mới đồng bộ tương ứng về các cơ chế chính sách kinh tế, các chế độ và quy định của Nhà nước, nhất là trong việc tạo điều kiện thuận lợi và đảm bảo các điều kiện vật chất kỹ thuật để lực lượng khoa học và kỹ thuật hoàn thành có hiệu quả nhiệm vụ được Đảng và Nhà nước giao cho.

MẤY LỜI ĐẦU NĂM

(Tiếp theo trang 2)

trào lưu chung đó, Tạp chí thiết thiết tha mong mỗi được sự cộng tác và giúp đỡ nhiệt tình của các bạn.

Hãy viết cho tạp chí! Hãy đọc và làm cho nhiều người đọc Tạp chí!

Tạp chí là của các bạn. Hãy làm cho Tạp chí phục vụ được các bạn nhiều hơn, thiết thực hơn, cũng tức là phục vụ cho sự phát triển và phát huy tác dụng của khoa học và kỹ thuật có hiệu quả hơn.

Tạp chí Hoạt động khoa học

PHÁT HUY TIỀM NĂNG...

(Tiếp theo trang 6)

những vấn đề đang cần được giải quyết nhanh chóng. Thủy điện sông Đà đi vào hoạt động sẽ ảnh hưởng nhiều mặt đến vùng ĐBSH, quá trình biến lấn vào đất sử dụng có hiệu quả các vùng đất lấn biển, vấn đề bồi lấp các dòng sông, vấn đề quản lý quỹ gien và giống thực vật, động vật và vi sinh vật... đều đang chờ những kết luận đúng đắn và những giải pháp hợp lý.

Để phát triển kinh tế - xã hội một vùng có nhiều tiềm năng, nhưng phức tạp như vùng ĐBSH cần xây dựng và triển khai một chương trình tổng hợp kinh tế - xã hội - khoa học và kỹ thuật, đảm bảo sự đồng bộ trong phát triển theo những mục tiêu đã định, tạo sự liên kết chặt chẽ giữa các tỉnh và thành phố trong vùng, giữa vùng với miền núi và trung du phía Bắc, với các vùng khác trong nước, nhờ sự liên kết ấy thúc đẩy mạnh sự phát triển của vùng.